

SEMINARSKI RAD

PREDMET: Tranzicijski menadžment

TEMA: Tranzicija i privatizacija

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

UVOD

Tranzicija kao ekonomski pojam podrazumeva prelazak neefikasnih i nedovoljno razvijenih privreda u tržišno orijentisane i razvijene privrede. Taj proces stvaranja tržišnog privrednog sistema podrazumjeva proces u kome elemente privrednog sistema zasnovanog na socijalističkim principima zamjenjuju elementi tržišne privrede. Ovako definisana privreda podrazumjeva kako makroekonomsku tranziciju koja pretpostavlja strukturno prilagođavanje privrede, tako i mikroekonomsku tranziciju koja podrazumjeva prestrukturiranje i transformaciju preduzeća u tim privredama. Cilj tranzicije je realizacija modela integralnog tržišta i predstavlja ekonomski problem. Centralni proces tranzicije je privatizacija i ona predstavlja uslov formiranja privatne privrede kroz koju se prelamaju svi bitni aspekti tržišne privrede. Samim tim, privatizacija izaziva lančanu reakciju promjena preko koje se kristalizuju institucije i mehanizmi privrede. Prelazak privrede na tržišni koncept privređivanja podrazumjeva puno promena koje su iznuđene kako dosadašnjim stanjem sistema i načinom upravljanja, tako i promjenjenim ekonomskim prostorom i novim standardima poslovanja. Spektar promjena će uključivati široku lepezu mogućnosti počevši od promjene menadžmenta, uvođenja jake centralne finansijske kontrole, promjene organizacione strukture i jačanja decentralizacije upravljanja, preko preorijentacije proizvoda i tržišta, redukcije troškova i reprogramiranja dugova. Proces prilagođavanja domaćih preduzeća novim okolnostima međunarodne konkurencije podrazumevaju zahvate na planu tržišnog, organizacionog i upravljačkog restrukturiranja, a njihovo izvođenje nužno će zahtjevati i definisanje svojinskih oblika kao i forme organizovana preduzeća. U tom smislu, tržišno restrukturiranje preduzeća se može opisati kao određivanje ciljnih tržišta, preuređivanje strukture ponude sa ciljem da se ostvari i održi konkurentska prednost i tržišna atraktivnost, čime se poboljšava tržišna pozicija preduzeća.

Ključni tranzicioni mehanizmi

Proces tranzicije može da se karakteriše i ključnim ekonomskim mehanizmima koji je određuju. Prema tom određenju izdvajaju se dva ključna mehanizma.

Realokacija je ključni proces i on označava preusmerenje resursa (rada, kapitala...) iz jednih sektora u druge. Zapravo, iz sektora u kojima su se proizvodila inferiorna dobra - u sistemu u kome je takva proizvodnja bila subvencionirana, u sektore u kojima se proizvode superiorna dobra. To podrazumijeva da u procesu tranzicije ka tržišnoj privredi neki sektori (poput nekih industrijskih grana) opadaju, dok drugi (kao što su trgovina i usluge) rastu.

Restruktuiranje je drugi mehanizam i on je vezan za preduzeća. Da bi preživjela u novim okolnostima preduzeća moraju da se suštinski transformišu. To se odnosi kako na vlasničke odnose tako i na strukturu i organizaciju njihove proizvodnje. Zbog podsticaja generisanih od strane netržišnih mehanizama preduzeća prije inicirane tranzicije su bila prevelika, i sasvim malobrojna.

Kapitalna intenzivnost je bila visoka u odnosu na onu na Zapadu, iako je tehnologija u tom kapitalu bila inferiorna.

U novim okolnostima ova preduzeća moraju da se restrukturiraju: da redefinišu proizvodne programe, da zatvaraju neke od svojih pogona i da otvaraju druge, sa tim da otpuste i viškove radnika, kao i rukovodioce koji nisu sposobni da vode poslove u novim uslovima; da mijenjaju najveći dio opreme. Makroekonomski posmatrano restrukturiranje ima dvije implikacije. Sa jedne strane, ono povećava produktivnost. Sa druge strane ono doprinosi smanjenju zaposlenosti, odnosno povećanju nezaposlenosti.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com